

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА **№ 0100116824**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Министерството на транспорта и съобщенията за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Ключови одитни въпроси	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	8
Коригирани неправилни отчитания	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	10
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	10

Списък на съкращенията

ГД ГВА	Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна агенция“
ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция държавно съкровище
ДСД	Други сметки и дейности
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ИА МА	Изпълнителна агенция „Морска администрация“
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТС-ЦА	Министерството на транспорта и съобщенията-Централна администрация
МФ	Министерство на финансите
ОГ	Отчетна група
ОПР	Отчет за приходите и разходите
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Средства от Европейския съюз
ОГ СЕС-КСФ	Отчетна група за сметки за средства от ЕС, администрирани от Националния фонд

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ГРОЗДАН КАРАДЖОВ,
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ И МИНИСТЪР НА
ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на транспорта и съобщенията, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Министерството на транспорта и съобщенията към 31 декември 2024 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на транспорта и съобщенията в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Ключови одитни въпроси

Сметната палата реши, че няма ключови одитни въпроси, които да бъдат комуникирани в настоящия доклад.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на заповед № ОД-01-01-168 от 16.12.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване,

фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Сред въпросите, комуникирани с ръководството, Сметната палата определя тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одитни въпроси. Сметната палата описва тези въпроси в одитния доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в

одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При проверката на платени през текущата година аванси, срещу бъдещи доставки на услуги към доставчици в страната и чужбина, е установено:

1.1. В Министерство на транспорта и съобщенията - Централна администрация (МТС-ЦА), изплатени авансово средства за членски внос към международни организации на стойност 1 226 902 лв. са осчетоводени неправилно по сметка 6090 „Разходи за членски внос в международни организации и за участие в международни прояви“, вместо по сметка 4040 „Доставчици по аванси от чужбина“.¹

1.2. В Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна агенция“ (ГДГВА), изплатени авансово средства на стойност 1 201 000 лв. за противопожарна охрана през 2025 година на „Летище Пловдив“ ЕАД са осчетоводени неправилно по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.²

1.3. Изплатени авансово средства за служебен абонамент за паркоместа на обща стойност 90 675 лв. (в МТС-ЦА - 58 500 лв. и в ГДГВА - 32 175 лв.) са осчетоводени неправилно по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.³

Не са спазени разпоредбите на чл.чл. 24 и 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството, както и указанията на министъра на финансите, дадени в т. 28 от писмо ДДС № 03 от 2009 г. и т. 29 от писмо ДДС № 06 от 2009 г.

С общия размер на неправилните отчитания от 2 518 577 лв. е занижен код 0073 „Предоставени аванси“ от актива на баланса в отчетна група „Бюджет“.

В Отчета за приходите и разходите са завишени код 0609 „Други нелихвени разходи“ - с 1 226 902 лв. и код 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ - с 1 291 675 лв.

¹ Одитни доказателства №№ 18, 19 и 20

² Одитни доказателства №№ 18 и 21

³ Одитни доказателства №№ 18 и 22

2. В Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА) за получени чрез касови трансфери средства по оперативни програми „Транспорт и транспортна инфраструктура“ и „Транспортна свързаност“, през 2024 г. в отчетна група (ОГ) СЕС-КСФ са съставени неоснователно счетоводни записвания:⁴

2.1. По сметка 7402 „Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от Европейския съюз“ в кореспонденция със сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения“ - за начисляване на коректив за неусвоени трансфери в размер на 58 762 лв.;

2.2. По сметка 7402 „Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от Европейския съюз“ в кореспонденция със сметка 4980 „Коректив за вземания за помощи и дарения“ - за сторниране на коректив за вземания за получени трансфери в размер на общо 828 395 лв. (за възстановяване на авансово финансирани от бюджета в предходни отчетни периоди разходи по оперативни програми). Корективите за вземанията неправилно са начислени по сметка 4980 „Коректив за вземания за помощи и дарения“ и през предходния отчетен период.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени по т. 26 от писмо ДДС № 14 от 2013 г.

В резултат на неправилните отчитания в отчетна група СЕС е занижен код 0076 „Други вземания“ от актива на баланса (с 828 395 лв.) и е завишен код 0532 „Отсрочени помощи, дарения и трансфери“ от пасива на баланса (с 58 762 лв.).

С общия размер на неправилното отчитане – 887 157 лв. е занижен код 0751 „Помощи и дарения от Европейския съюз“ от Отчета за приходите и разходите в отчетна група СЕС.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. В МТС-ЦА признати разходи за инвестиции, вложени от концесионери в публични активи, включени в балансите на търговски дружества, в които МТС е едноличен собственик на капитала, в размер на 60 845 730 лв. не са осчетоводени:

1.1. По сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ в кореспонденция със сметка 7699 „Придобито/закрито дялово участие от реорганизиране на бюджетни организации“ в отчетна група (ОГ) Бюджет - за увеличението на дела на инвестициите.

1.2. По сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ в ОГ ДСД - за капитализиране на разходите в инфраструктурни обекти;

1.3. По сметка 7692 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към други сектори на икономиката“ в кореспонденция със сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в ОГ ДСД - за предоставяне на инфраструктурните обекти на търговските дружества.⁵

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 28.4 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. и в т. 18 от писмо ДДС № 14 от 2013 г.

⁴ Одитни доказателства №№ 23, 24 и 25

⁵ Одитни доказателства № от 1 до 4 и 14

2. В ГД ГВА признати в предходни отчетни периоди разходи за инвестиции от концесионера на летищата в градовете Варна и Бургас в инфраструктурни обекти на обща стойност 15 587 395 лв. са капитализирани в ОГ ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в неправилна кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности““, вместо със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.⁶

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 23 от писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г. и в т. 8.9 от писмо ДДС № 20 от 2004 г.

3. В ГД ГВА, признати в предходни отчетни периоди разходи за инвестиции в публични активи на стойност 169 021 лв., вложени от концесионера на летищата в градовете Варна и Бургас, са капитализирани в ОГ Бюджет по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ в неправилна кореспонденция със сметка 7692 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към други сектори на икономиката“, вместо със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.⁷

Не са спазени указанията на министъра на финансите по т. 23 от писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г. на министъра на финансите и т. 55 от писмо ДДС № 14 от 2013 г.

4. Към 30.09.2024 г. в МТС-ЦА, разходи за инвестиции в публични активи на стойност 23 630 055 лв., вложени от концесионера на Летище София са осчетоводени в ОГ Бюджет неправилно по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо по сметки от подгрупа 207 „Дълготрайни материални активи в процес на придобиване“.⁸

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 23 от писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г.

5. На основание Постановление № 97 на Министерския съвет (МС) от 7.07.2023 г. от МТС е отпуснат краткосрочен заем за 50 000 000 лв. на „Български пощи“ ЕАД, в което министерството е едноличен собственик на капитала. През 2024 г., на основание Решение № 450 на МС от 26.06.2024 г. и Протокол № ПД 244 от 17.09.2024 г. на министъра на транспорта и съобщенията, отпуснатият заем, заедно с дължимата лихва (3 092 790 лв.) са предоставени като непарична вноска в увеличение на капитала на дружеството.⁹

За настъпилите промени, към 30.09.2024 г. не са съставени счетоводни записвания по дебита на сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ (общо за 53 092 790 лв.) в кореспонденция със сметки 5311 „Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на предприятия“ (за 50 000 000 лв.) и 7221 „Приходи от лихви по заеми на нефинансови предприятия“ (за 3 092 790 лв.).¹⁰

Не е спазен принципът за текущо начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството, както и указанията на министъра на финансите, дадени в т. 16.19 от ДДС № 20 от 2004 г.

⁶ Одитни доказателства № 1, 2, 5, 6 и 15

⁷ Одитни доказателства № 1, 2, 5, 6 и 16

⁸ Одитни доказателства № 1, 2, 3 и 17

⁹ Постановление № 97 на Министерския съвет (МС) от 7.07.2023 г.; Решение № 467 на МС от 7.07.2023 г.; Решение № 925 на МС от 21.12.2023 г. и Решение № 450 на МС от 26.06.2024 г.

¹⁰ Одитни доказателства № от 6 до 9

6. В МТС-ЦА, корективи за задължения по договори за концесии за 12 912 906 лв., осчетоводени в края на 2023 г. по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ в кореспонденция със сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“, не са сторнирани в началото на 2024 г. за възстановяване на кредитното салдо по сметката.¹¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 30 от писмо с № 91-00-106 от 22.02.2017 г. и в т. 49 от писмо ДДС № 20 от 2004 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

Неправилните отчитания са констатирани при текущия контрол на периодичния финансов отчет към 30.09.2024 г. и са коригирани преди изготвянето на годишния финансов отчет за 2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 25 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 113 от 29.04.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Министерството на транспорта и съобщенията и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

На основание §1, т.1 от ДР на ЗЗЛД

¹¹ Одитни доказателства № 10, 11 и 12